

بررسی فنوتایپی تحولات مسکن ترکمن های جعفریای

فاطمه پورقربان^{1*}، عبدالمجید نورتقانی²

¹ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبد
² هیات علمی دانشگاه گلستان

چکیده

پژوهش حاضر، به بررسی رابطه پیکره بندی فضایی برسیستم فعالیت هادرمقیاس عرصه های خانه از طریق دسته بندی فعالیت های خانه و اندازه گیری داده های نحوی خانه ها می پردازد. برای تعیین خواسته مورد نظر، تعداد 50 خانه از روستای اق قلا را به صورت تصادفی انتخاب گردید. برای تحلیل سیستم فعالیتها از مصاحبه ابزار- غایت، مشاهده و برداشت میدانی، تهیه پرسشنامه، نرم افزار تخصصی نحوفاضا و ثبت فعالیت ها مورد بررسی قرار گرفت. این تحقیق از گونه پژوهش موردی با استفاده از روش تحقیق ترکیبی شامل روش های توصیفی، تحلیلی و در نهایت استدلال منطقی می باشد. براساس یافته های این پژوهش، سیستم فعالیت ها و عوامل ناشی از آداب و رسوم و سنت های جامعه تاثیر مستقیم برپیکره بندی فضایی، عرصه های خانه دارند، آنها قادر بر شکل گیری فضاهای خانه هستند در واقع سازماندهی فضایی براساس فعالیت انسانها درفضا مانند زندگی روزمره، تعامل یا فقدان تعامل در گروههای اجتماعی معنی دار می شود و نه در افراد به صورت مستقل؛ یعنی رابطه میان پیکربندی، سیستم فعالیتها و اجتماع یک رابطه بین ساختار گروه انسانها و ساختار فضا است این فرایند متقابل، نه تنها به معماران در طراحی کمک می کند بلکه اطلاعات فنوتایپی جامعه و ویژگی های معماری بومی در گذر زمان را نشان می دهد. همچنین با مطالعه پیکربندی فضا، به عنوان خصوصیات عناصر فضا، می توان به چگونگی تعامل آن با ساختارهای اجتماعی، رفتارها و فعالیت های کاربران دست یافت.

واژگان کلیدی: پیکره بندی فضایی، ساختارهای اجتماعی، عرصه های خانه، نحو فضا، سیستم فعالیتها